

کریار
- بوجوشوینیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار روپه دهدا
اعلان یا ایشیکی خوبی
له پره دو وایداده نوسیریت
بود دیر ۳ آنه ده سیزه زیریت

حشوینیک
بو پیاشکوتون
ده نوسیری
یکی به آنه یکه

پیشکوت

حقنیه جاریک درده چیت

-(سال ۱ ژماره ۱۱)- (روز پنجشنبه ۲۱ شوال ۱۳۴۸ ۸ جولای ۹۲۰)-

چایی میوز و دوشاو و بیکته وه نابی رومان
بی ام قصانه بکین و مانه بدین .
او ساله حکومت انگلیس هائمه کی دوا بخستایه
باشرت در آه کوت چه کریکن و چیان به سردهات
هر به هاتن حکومت بو روژ به روژ هر زانی و خوشی
و باشی روی تی کردنی وزیادی کرد .
لو روژه وه که ام حکومته هاتوه چه روژیک بوه که
بو روژی دوایی تربه تمای خوشی وزیادی و پیاشکوتون
نه بین .

بوجروا ناکن که تا چند سالیکی ژشاره کان زور
آوه دان ابیت وزیاد اه کات . اوی نه مان دیوه
ونه هاتوه بوم شاره له شمندوفر وشتی تر که همو
حسانه وهی پیوه وه بومان یت .

ایوه بن و خوا ام یاریه ی باره دانه بولادی بی و اوانی تر
با وک بو مندال خوی اه کات برا بوبای اکات . بی
منیش ایم بو قازانج خویشیه تی . بلام وک له حکومتیکی
ترمان نه دیوه او قازانج و دست رونیه ی او دیسان هر
بو یاریه دانی ایمه یه .

ام ریکاو بانه چاک اکیت . ام جوکه و چمه هل
ابس تریت . ام شاخ و داخه ی هل اکثریت وریک
آخریت هر بو اووه یا زور تر بو همومانه . ورن
ورن . دغل و دانه کی سالان و هی زمانی ام باره کی
جاران و امر و ایش به دسته کان پیشو و ایستا بزان
چندیان بینه .

بلی منیش اهزانم ام قسه پرو پوچانه لوحواره وه ددکاته

ای مردوی دروقان مری

دمیکه زور زور دمیکدام منجه منج و ورن و رننه و رننه
ده بیم اه لین حکومت لیره نامینی . هر وا بزان درجو .
بحی ده هیات . کلو بیان لیشنه وه روی . عسکریان له
عراق نما . هر ایه . دست کرایه وه بشر . حاکم روی یا
اروات . امانی تریش ده رون . هر وا بزانه پاشا به لشکریه وه
که یشت . بیم تحره ایران و طوران ئیکل اکری . له پحل و
پلچ هزار آش اه کن و شش و فشیک ناما نه وه :
انجا امه یا وا یه یا قوچه یه :

اکر وابی خودیاره به مانه له حکومتی ناکهون . بوج
ام دزکا و دکانه یان لیره دامن راندوه آخوبه سایی ایمه وه
بون به ام حکومته . طوب و تفمک و کولاره کان ایمه
بوهان کردن . اکر له رویشتن بن بوج اهی به دزیه وه
راکن . و نکه وک ایوه اه لین له فرمان و شکیب یا له
شـاویس و کوخـا ممنـد یا حاجـی میـزن و ملاـسی پاره
پرسـن . اکر و بـوایه بـوام دـونـوـهـ روـیـهـ هـرـ نـهـ آـهـانـ .
لوـیـهـ هـتـاـ آـیـهـ لـیـرـهـ یـشـیـانـ بـوـ روـکـدـنـیـهـ نـهـ آـهـانـ .

اکر قوچه یه و فیچ . بوجه درد یکان چا که . له برچی
خریکی امه بلی میشـکـی بـسـتـهـ زـمـانـیـکـیـ هـبـیـچـ نـهـ زـانـ
پـرـبـکـینـ لـهـ بـوـجـ وـأـوـیـشـ وـأـزـانـ لـهـ سـرـفـانـ اـچـ اـجـ اـمـانـهـیـ
پـشـ اـبـرـزـیـ . سـرـیـ لـیـ تـیـکـ اـچـیـتـ لـیـ وـنـ اـهـبـیـ رـیـ .
هـرـ وـاـ دـمـاـوـدـمـ اـهـ کـهـ وـیـسـهـ وـهـ تـالـهـ پـرـیـکـداـ قـرـیـکـانـ بـوـ
اـکـرـیـتـهـ وـهـ تـیـاـقـمـ اـهـبـ .

ایـهـ اـکـرـیـ لـاـشـ کـولـانـ . قـبـرـیـ بـیـ بـرـدـوـ بـسـتـیـ .
خـبـلـهـ خـرـنـوـکـ . بـرـیـشـکـهـ بـمـوـانـهـ . کـلـاشـ دـارـیـنـ

یک ده کرین امه عقله.

تو خوا ایمه که شادی و مدنیان بوچی پاره یکی زوری
پی بدین - بوج خومان رانگرین تا اوی بنوبه یی یکیکی
ده گرین به روپیه یک له پاش سه چوار روز پینچ و شش
بکرین به نیو روپیه . یا بو خاتری امه پیمان بلین فلان
خوارده یه . آخر ایمه نی کرین اوکاله که وشك ده گنه وه .
نه والله . باوا بزانین که هیشتا پی نکه یوه .

وهم شتی که قوت نه بی اکر فیاتی زیادی کرد ایه
اکر اتفاقان بی هر دو روز ۳ روزنی کرین و نی
خوین هیچ کابه کچ ده بی و یا مسجد الافقی ده ورنی
خبر والله !

امر و حکومت امر اکا که حقه خیار به
هشت آنه بی بقاله کان دین هچی س-زو
نا سکه کانیتی له کلو قوژنی دکانا دی شاره وه هچی زرد
و پیره کانی هیه دای دین و هاورا اکن (حقه به
هشت آنه خیار عال) که یکی پی دلیت امه زرده من
خیار موزم ده وی اکر لی نه ترسی دلیت سه چوار یکی
موزم داناوه بو یکی اما له بر خاطری تو دی دم به تو
له پاش امه که معمونی کرد حقه ده داتی به ده یا به دوانه
آنه . ده بوج ایمه به امر حکومت سودا نکن .
بوج پاره خومان به خورای داین . و بقاله کان
بوج بی امری حکومت بکن و توشی جزا و جرم بین .
اما پیاو قصه ییکیش بو دز بکا شاره زای طبیعتان بون
شتی که هو سدان لی بی هر چند داوا بکن ده یان دینی
و نفس خومانان پی رانگری . اما امید ده کم
له پاش امه وانه بین .

لادی یکان او نده ریک و عاقلن همو یان قصه یان
کردوه به یک که باری دار له دو روپیه کمتر نه دین
بلی هتا ام بینه چونکه کرانی بو حقیان بو اما امر و کله
سایه عدالت و معاونت حکومته و هر زانی روی داده
بوج هر وکو پید-شو لی یان بکرین بوچی ایمه ش یک
نه که وین که باری دار له ده دوانه آنه همایت له
روپیه یک زیارتی نه کرین . مکر باره داره که ده باته وه
بو لادی . و یا ایش و کار او که دار فروتنه نیکی

ایره . بلام ایه ده ب لیکی بدینه وه و باش قی فکرین . که
امه چنه بازی یه . کیا یک نیه به ایه و یکیکی که بخوبیت .

هچ وختیک تو اینه کرد وهی خومان چاک و راست
بکینه وه له مالی خوماندا کوره یمان پی کرا . وا زمان لسر
و پیست کوتاه وهی یکتی هینا انجا رومان بیت . نختیک
دو و بکین . ایکا دروی بالدار چون به روڑا کریت .
آی آی آی مردوی درونان مری . ناترسن خانوه کاتان
بسرا برو خیت . یاخو دمتان رق بی . آی لمه دروز لانه
آی . بوج نازان خوا فرمونی (العنت الله على الكاذبين) .

(لادی بی و بقال)

نختی چاو بکینه وه وورد بی نه وه که لادی یکان
بو اس-طه بة الله کانه وه هم و دلت و پاره شار یان برد بو
خو یان .

بقاله کان ساعتی له پیش ش-باق بیان له خو هل دسـن
در دن و نیو ساعت ریکا له شـار دورده که ونه وه و کو
جرده ریکا دکن که باری میوه در گوت شش حوتیکان
لی کردابنـه وه لادی یکه ش که چاوی بـه ده که وی
تماعیکی زور دیکری تا زمانی هر جوابیان نادانه وه که هاته
جواب دانه وه ده لی دی دم به می روپیه واده زانی و تویی
به می پاره . او ایش یا یک له سریک زیادی دکن تا به
پاره ییکی زور له سریکیان ده بی به مال . و یا له ناو
خو یان ریک دکن و قصـه دکن به یک او وخته هر
ییکیان له کلی دلی هنـا دکانه قواخ شارله زیر دسـی در دهین
امـا هر ییکیان به ده دواتـه آنه قزانج در ده چن دو باره
به پاره ییکی زور له سریکی ده بی به مال خو او یکه ش
ده بی قاتـاجی لی بـکا که وا بو او شـته چون هر زان ده بـی
دیاره زور کـان ده بـی ..

ایـه تماشا ده کـین اـمر و نـورهـی کـاله کـه مـثـلا . لـادـی یـکـه
اوـنـده عـافـله اوـنـده زـیرـه کـهـلـهـ کـلـهـ اـمـهـ کـهـ پـارـهـ پـیـ نـادـاـ وـلهـ اـیـهـهـشـ
دـولـهـ مـنـدـتـرـهـ نـهـ خـوـیـ وـنـهـ مـالـ وـمنـالـ دـمـیـ لـیـ نـادـنـ .
لـهـ بـرـامـهـ کـهـ زـانـیـوـیـهـ هـرـ چـمـدـ مشـتـیـ لـیـ بـکـرـیـ لـیـ دـکـنـ .
دـیدـاـبـکـوـلـیـ کـهـ بـیـ دـهـیـنـیـ بـوـشـارـ وـپـارـهـ یـیـکـیـ زـورـوـزـنـدـهـیـ
بـیـ وـرـدـکـرـیـ . پـکـیـ اـیـهـشـ دـچـینـ زـدـیـکـیـ کـرـمـوـلـیـ بـهـ زـوـپـیـهـ

جواب دور درویه . به سرو پوتەلائی شینیا دیاره .

امانه همو پشمە . به قالهی دم نابی .

امیشیم پی ناکھوی . بخوا تویش حل حل مذہبی .

ماور بىكە وايه . بسماں تقوه بده .

له جیاتی ده باره وراکری . رنگه بلين بوبارسوکی يه .

بوختان به خوی اکا . ایکننا دلى وانیه .

کوچک کوچکری پی کونوه . له تووايیه امیش خیل صحابه .

لیت یوه به بردی سر دل . هر حقه بوبه ورقه .

خویشی باوری پی ناکا . درو له هیچ دلکدا ناکجی .

«ع . وأوى تر»

— بو زافین همو —

زماره ۱۲۱۸

روزی ۳ جولای ۱۹۲۰ که شمه بو ساعت دهی انگلیسی ام ذاتنه که ناویان نوسراوه له دائرة مالیه دا کو بونه وه . و بو همو دغل و دان زستانه و هاوینه ترخیان دانا . کومله که امانه بون :

نجار حاجی ملامحی الدین افندی

» میرزا فرج افندی

» حاجی احمد چلبی حاجی کریم

» خواجه عبدالکریم علیکه

مدیر قره داغ عبدالرحمن آغا

» تاجیک رو عبدالمجید افندی

خاون ملک عنزت بک عثمان پاشا

» مهد آغای عبدالرحمن آغا

» جندی بک رسید پاشا

فارس افندی عبدالرحمن آغا

» زانه وا رابعه خانم

» ملا احمد

دکا ؟ حاشا ... پیاو چاڭ بن هر نه بین نه بین
به لادی پیش نه بین .

علم مکتب

سعید صدقی

پ . پ .

مامیک هیه له بعضا بوم نوسیوه هننی شیلهی کل طیاره
و جامانهی ابو تفهک و کریشهی دنگ فیشه کی . چیت
طوب روره ونی . اطلس کل او تو موبیلم بوبنیری . با اوی
بیرن لوی هیه لېرەش بی .

تفهی تفهک يت . لشکر اکانه جی . نرهیو .

کسبه له جرکه و دست . قصهی زنانه آکی .

من هیچم دست نه گوت . خو ام دان هر بوقو بو .

أوي تو بىستۇنە تە . و أوي من دىۋەنە دامە .

كە وابى هي بن راستە .

اغا وهم نە ايشى . لغاؤه كە قرصە .

لېدهن له بىنە كولارە . بومان اکات طیارە .

ام همو دشە بايە چى يو . كوفى با بىلا بىو .

له بىزە ود خورى . أوزمازە ذىلۇخ .

پارىدە درى نەواه . بەنھالى ادا بوبە بونكى بلاو نا بىتمەوە

شرلە بطالى چاڭىرە . بلام خوتىرىن نەبى .

خم شىواوه . نختى زمانە کاي تىخىن .

زور يان و تو درو بولو . هنیچەن بىكىندا يە چاڭىر بولو .

بىستى بە كىلە كە يە وەقى . بىلۆكى مىر دوھ بوبە .

کاسپی بی دست مایه داهاتوه . ازانم سر
چاویه له کویه .

۶

ادبیات

وره باد صیبا تو فاصله من به به مردانه
لپاش عرض دعا کوی بل جم اهل کردانه
لبو انسای مكتب صرف غیرت لازمه زنگار
که مكتب مایه زینه که مكتب روح انسانه
که ملت هیچ نزافی زوبزو پیش . کوتی صعبه
که قومی صاحب صنعت نبی وک جسم بی جانه
کسی علمی بی مستقبل روناکو تأمینه
کسی صنعت بزانی دایما او صاحب زانه
له سرام عالمه فرضه اعانه مكتب صنعت
که روح ملک و ملت صنعت و تحصیل عرقانه
اوی در حق به صنعت نطق نوسیبو لو پیشر
حقیقت صاحب فکره حقیقت اهل وجودانه
وجودی خوده بوملت کسی فکری منور بی
کسی علمی نبی وک وحشی کیو و بیانه
قصه راست دوی والله اکر بشیمکن دیلم
نبونی علم و صنعته که مقر و ب هو مانه
سلامیانیه . م . نوری

۶

بو خدمت کریاره کان

اویه که هیشتایاره کریپی «پیشکوتن» یان نداوه
اکر پاره نه نیزن مولا بویان ناچیت . کریاره کانی ناوشار
پاره بینیره لای بنده . هینه کانی دره و ب پوسته دا
بینیرن بو پیشکوتن .

کریاره کانی دره و ب ابی پاره پوسته که «پیشکوتن» یان
بو ده با جاری نیوانه یه له کل هی کرینه کدای بینزون .
مصطفی

-

له چاچانه حکومت له سلیمانی چاپکرا

فلاح عول باغان
تجار حاجی ملا سعید افندي کرکوکی امدازنه
خواجه ینطوب هر چند
فلاح خلق ملکه دی امین حاجی کریم لم کومله دا
بون بلام تشریفیان نه هاتبو
امانه یکه یکه کو بونه وہ و دانیشتن . جناب
معاون حاکم سیاسی (رئیس مالیه) یش لم کومله دا
دانیشت . یکه یکه فکریانی پرسی . لپاش کفت و
کویه کی زور قصه یان یکی کرته وہ . و همو لا یکان ب
تحمره که له ژیره وہ نوسراوه نرخیان دانا :

عانه روپیه حقه سلیمانی
۱۰ ۱ ۱ کم
۱۲ ۰ ۱ جو
۱۰ ۱ ۱ ماش و نیسک و نوک
(کدانه و بله یه)
۱۲ ۰ ۱ کزن و پولکه و کنمه شامی

۶ ۰ ۱ هرزف

بم ترخه همو لا یکان به باشیان دانا و بریانه وہ .
ام نرخه که ام کو مله بری بویان له لا ین
حضرت حاکم سیاسی شهود به چاچ بینزا و «باشه» ی
له سرفمودرا .

به پی ام نرخه هج کس کمیه وی و پی خوش بی
أتواف له جیاق ده یک پاره بدا .

۳ جولای ۱۹۲۰ معاون حاکم سیاسی
کچان رایت

۶
پ . پ .
دیمه که ام دیسه اریسن . کچی هر
أبلته وہ به خوری -

ارقداش در نکه دلم تق . هیشتاخاوه
و با ندواده

بو کتبخانه یادرو نام . انجادم بو به جام .